

NỘI DUNG ÔN TẬP KHỐI 10

ĐỀ 1

Phần đọc hiểu:

A) Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi

Sao đã cũ

Trăng thì già

*Nhưng tất cả đều trẻ lại Để con
bắt đầu gọi ba! Con bắt đầu biết
thương yêu Như ba bắt đầu gian
khổ Đêm sinh con hoa quỳnh nở
Một bóng trắng xóa hương bay...*

Hôm nay con bắt đầu gọi ba

Người con nhận diện, yêu thương đầu tiên sau mẹ

Tiếng gọi thiêng liêng trào nước mắt

Đấy bàn tay ba rắn chắc

Cho ba ấm, ba thơm

Thịt xương, hòn máu của ba đây có mùi của mẹ

Ba nhìn sao cũ

Ba nhìn trăng già

*Bầu trời hiện thêm một ngôi sao mới Ngôi
sao biết gọi: Ba! Ba!*

(Đặng Việt Ca)

Câu 1. Bài thơ bật ra từ âm thanh nào trong cuộc sống đời thường?

Câu 2. Hãy đặt nhan đề cho bài thơ.

Câu 3. Nêu đại ý của bài thơ.

Câu 4. Chỉ ra hai hình ảnh ẩn dụ ẩn tượng trong bài thơ

PHẦN LÀM VĂN

Câu 1: Suy nghĩ của em về thái độ học tập qua loa, đối phó, không học thật sự của học sinh hiện nay.

Câu 2: Thuyết minh bài “Phú sông Bạch Đằng” của Trương Hán Siêu

*****

*****

ĐỀ 2

PHẦN ĐỌC HIỂU

Đọc đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi:

Nếu bước chân vào bất kì bệnh viện nào và hỏi bác sĩ về “bệnh vô cảm”, chắc chắn bạn sẽ không nhận được câu trả lời. Bởi đó là căn bệnh tồn tại ngoài xã hội chứ không phải đơn thuần trên giường bệnh. “Bệnh vô cảm” là tình trạng chai sạn của tâm hồn, là thái độ sống thờ ơ, lãnh đạm trước những gì diễn ra xung quanh mình. Đáng sợ hơn là nó diễn ra ngay cả trước những đau khổ, mất mát của con người. Một ngày, bạn không còn biết yêu thương và cũng không căm ghét, không cảm nhận được hạnh phúc và cũng không động

lòng trước đau khổ, không có khát vọng sống ý nghĩa... thì ắt hẳn, bạn đang có những “triệu chứng” của căn bệnh vô cảm đáng sợ kia. Nó không làm con người ta đau đớn hay chết đi về thể xác nhưng lại làm trái tim và tâm hồn chết dần trong sự lạnh lẽo. Và phải chăng “cái chết không phải là điều mất mát lớn nhất trong cuộc đời, sự mất mát lớn nhất là bạn để tâm hồn tàn lụi ngay khi còn sống” như lời Nooc-man Ku-sin đã khẳng định?

(Theo Bài tập Ngữ văn 12, tập Hai, tr.75, NXBGDVN-2011)

1. Xác định phương thức biểu đạt và đặt nhan đề cho văn bản?
2. Theo tác giả, những “triệu chứng” của thói vô cảm là gì?
3. Tại sao tác giả lại cho rằng vô cảm là căn bệnh tồn tại ngoài xã hội chứ không phải đơn thuần trên giường bệnh?
4. Theo anh/chị mỗi người cần phải làm những gì để tâm hồn không tàn lụi ngay khi còn sống? (Trình bày trong khoảng 5-7 câu)

PHẦN LÀM VĂN

Câu 1: *Thương đất nước trên ba ngàn hòn đảo*

Suốt ngàn năm bóng giặc vẫn chập chờn

Máu đã đổ ở Trường Sa ngày ấy

Bạn tôi nằm dưới sóng mận vùi thân

Thơ Nguyễn Việt Chiến

Từ văn bản trên, anh/ chị hãy viết đoạn văn về trách nhiệm của thanh niên trước tình hình biển đảo hiện nay

Câu 2: Phân tích đoạn thơ đầu trong bài Phú sông Bạch Đằng – Trương Hán Siêu.

.....

ĐỀ 3

Phần đọc hiểu:

A) Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi **CHA ĂN MẶN, CON KHÁT NƯỚC**

Đàn ông hút thuốc, uống bia, rượu nhiều hoặc bị tiếp xúc với thuốc trừ sâu trong lúc muốn có con sẽ có thể gây hại không những đến đứa trẻ chưa ra đời mà còn đến các thế hệ sau. Đó là kết luận của các chuyên gia thuộc Đại học Rutgers (Mỹ) sau khi thực hiện các thí nghiệm trên động vật trong phòng thí nghiệm. Theo báo Telegraph, kết quả nghiên cứu cho thấy có mối liên hệ mật thiết giữa những hành động trên và tỉ lệ gia tăng các chứng vô sinh ở đàn ông cũng như sảy thai, chết non ở trẻ. Các nhà khoa học khẳng định những thói quen xấu ở nam giới sẽ dẫn đến biến đổi gen và những thay đổi này sẽ truyền sang các thế hệ sau.

(Nguồn: báo Thanh niên số 51, ngày 20-2-2008)

- 1/ Văn bản trên được viết theo phong cách ngôn ngữ nào ? vì sao?
- 2/ Văn bản trên đề cập vấn đề gì và phù hợp với những người đọc nào?
- 3/ Tiêu đề sử dụng biện pháp tu từ gì? Nêu hiệu quả nghệ thuật của biện pháp đó?

PHẦN LÀM VĂN

Câu 1: Có ý kiến cho rằng: “Gập máy tính lại, tắt điện thoại đi. Hãy giao tiếp nhiều hơn với xã hội và tận hưởng cuộc sống thực tại. Các bạn sẽ hết F.A(*Forever Alone*).”. Ý kiến của anh/chị?

Câu 2: Cảm nhận về đoạn 2 trong bài “Phú Sông Bạch Đằng” của Trương Hán Siêu

.....

.....

*****

ĐỀ 4

PHẦN ĐỌC – HIỂU: Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:

Tôi đi thấp nén nhang những ngày đầu năm

Noidây là nghĩa trang bao nhiêu người nằm

Nơi ai mỗi bước chân tìm về nương náu Nhẹ

gối đầu, ngừng nổi đau.

Tôi đi qua tấm bia không in hình dung

Trước mắt những cái tên xa xôi lạ lùng

Sinh ra hay chết đi giờ như dĩ vãng

Người ghé ngang, rồi biến tan

Những đêm đông nghe chuyện xưa thấy nhớ

Ngày ấy cha như đứa trẻ thơ bỡ ngỡ

Bà lão không tên xa rồi

Người cũ như cơn gió trôi

Hồi ức nơi cha đong đầy những ấm áp chưa voi.

Giữa mệnh mang bao điều chưa biết tới

Người hãy cho tôi cúi đầu nghe dẫn lối

Ngày sau lúc tôi như là một cơn gió bay thoáng qua

Đời nhắc hay quên người lạ vội vã.

(Hồi ức – Phan Mạnh Quỳnh)

1. Xác định phong cách ngôn ngữ và phương thức biểu đạt của văn bản?
2. Nội dung của văn bản?
3. Nét văn hóa nào được nhắc đến trong văn bản? Ý nghĩa của nét văn hóa đó trong đời sống tâm linh của người Việt.

PHẦN LÀM VĂN

Câu 1: Viết một đoạn văn ngắn trình bày suy nghĩ của em về nét văn hóa được đề cập đến ở văn bản “Hồi Ức của Phan Mạnh Quỳnh

Câu 2: Thuyết minh về đoạn thứ nhất trong bài Đại Cáo Bình Ngô của Nguyễn Trãi.

.....

ĐỀ 5

Phân đọc – hiểu :

Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:

Lâu nay tôi vẫn sống giữa phố xá đông vui

Tiếng xe che tiếng nói

Lâu nay tôi vẫn sống giữa laptop tivi

Người đi qua nhau chẳng một câu

Hôm nay tôi muốn đến những góc phố xa xôi

Những nơi chưa ai tới

Hôm nay tôi muốn đến những góc ngách thôn quê

Giờ đây tôi cất hết bao nỗi buồn

Xách balo lên và đi

Không nghĩ suy lo âu về ngày mai

Bon bon trên những chuyến xe

Cát hết bao nỗi buồn
Phá không gian giam cầm ta
Trong những ưu tư mỗi ngày
Đón lấy thế giới tôi đang nhìn
Kìa trông ra đằng xa xa
Ba bốn anh đang dắt trâu ra đồng
Kìa trông theo thuyền lênh đênh
Tôm cá tươi
Bác ngư dân cười vui
Kìa cô em miền trung du
Trên núi cao
Ôi má hây hồng đào
Kìa sông sâu rừng hoang vu
Mang nét kia
Không nơi đâu sánh bằng
Ôi Việt Nam!

(Việt Nam những chuyến đi – VicKy Nhung)

1. Xác phong cách ngôn ngữ ? Tìm biện pháp nghệ thuật chủ yếu trong văn bản?
2. Hình ảnh đất nước Việt nam hiện lên trong văn bản như thế nào?
3. Cảm xúc của tác giả về đất nước Việt nam ra sao?

Phần làm văn

Câu 1: Em có suy nghĩ gì về cách sống ngày nay của người Việt nam ở các đô thị qua đoạn thơ sau:

Lâu nay tôi vẫn sống giữa phố xá đông vui
Tiếng xe che tiếng nói
Lâu nay tôi vẫn sống giữa laptop tivi
Người đi qua nhau chẳng một câu

Câu 2: Thuyết minh về đoạn 2 trong bài Bình Ngô Đại Cáo – Nguyễn Trãi.

.....

*****

ĐỀ 6

PHẦN ĐỌC – HIỂU:

Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:

Hãy sống như đời sống để biết yêu nguồn cội

Hãy sống như đôi núi vươn tới những tâm cao

Hãy sống như biển trào, như biển trào để thấy bờ bến rộng

Hãy sống như ước vọng để thấy đời mênh mông

Và sao không là gió, là mây để thấy trời bao la

Và sao không là phù sa rót mỡ màu cho hoa

Sao không là bài ca của tình yêu đôi lứa

Sao không là mặt trời gieo hạt nắng vô tư

Và sao không là bão, là giông, là ánh lửa đêm đông

Và sao không là hạt giống xanh đất mẹ bao dung

Sao không là đàn chim gọi bình minh thức giấc

Sao không là mặt trời gieo hạt nắng vô tư

Câu 1: Chủ đề bài hát là gì? Phương thức biểu đạt của bài hát trên?

Câu 2: Chỉ ra và phân tích hiệu quả của những biện pháp tu từ được sử dụng trong lời bài hát trên?

Câu 3: Những câu nào trong lời bài hát để lại cho anh (chị) ấn tượng sâu sắc nhất?

Câu 4: Lời bài hát đem đến cho mọi người cảm xúc gì?

PHẦN LÀM VĂN: Suy nghĩ của em về vai trò của người hiền tài trong đoạn trích “Hiền tài là nguyên khí của quốc gia – Thân Nhân Trung”

*****

ĐỀ 7

PHẦN ĐỌC HIỂU:

Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi

NƠI DỰA

Người đàn bà nào dắt đứa nhỏ đi trên đường kia ?

Khuôn mặt trẻ đẹp chìm vào những miền xa nào..

Đứa bé đang lẫm chẫm muôn chạy lên, hai chân nó cứ ném về phía trước, bàn tay hoa hoa một điệu múa kì lạ.

Và cái miệng líu lo không thành lời, hát một bài hát chưa từng có.

Ai biết đâu, đứa bé bước còn chưa vững lại chính là nơi dựa cho người đàn bà kia sống.

Người chiến sĩ nào đỡ bà cụ trên đường kia?

Đôi mắt anh có cái ánh riêng của đôi mắt đã nhiều lần nhìn vào cái chết.

Bà cụ lưng còng tựa trên cánh tay anh bước từng bước run rẩy.

Trên khuôn mặt già nua, không biết bao nhiêu nếp nhăn đan vào nhau, mỗi nếp nhăn chứa đựng bao nỗi cực nhọc gắng gỏi một đời.

Ai biết đâu, bà cụ bước không còn vững lại chính là nơi dựa cho người chiến sĩ kia đi qua những thử thách.

(Nguyễn Đình Thi, Tia nắng, NXB Văn học, Hà Nội, 1983)

Câu 1: Xác định phong cách ngôn ngữ của văn bản trên.

Câu 2: Hãy chỉ ra nghịch lí trong hai câu in đậm của văn bản trên.

Câu 3: Qua văn bản trên, anh/ chị hiểu thế nào là nơi dựa của mỗi con người trong cuộc đời?

Câu 4: Xác định các dạng của phép điệp trong văn bản trên và nêu hiệu quả nghệ thuật của chúng.

PHẦN LÀM VĂN: Thuyết minh về nhân vật Ngô Tử Văn trong “Chuyện chức phán sự đền Tản Viên” của Nguyễn Dữ.

*****

ĐỀ 8

Văn bản 1: Đọc văn bản sau đây và trả lời câu hỏi từ câu 1 - 4:

“Chưa chữ viết đã vẹn tròn tiếng nói

Vàng trăng cao đêm cá lặn sao mờ

Ôi tiếng Việt như đất cày , như lụa

Óng tre ngà và mềm mại như tơ

Tiếng tha thiết nói thường nghe như hát

Kể mọi điều bằng ríu rít âm thanh

Như gió nước không thể nào nắm bắt

Dấu huyền trầm, dấu ngã chênh vênh”

(Lưu Quang Vũ – Tiếng Việt)

1- Văn bản trên thuộc thể thơ nào?

2- Chỉ ra và phân tích biện pháp tu từ được sử dụng chủ yếu trong văn bản.

3- Văn bản thể hiện thái độ, tình cảm gì của tác giả đối với tiếng Việt.

PHẦN LÀM VĂN:

Câu 1: Viết đoạn văn ngắn trình bày suy nghĩ của anh (chị) về trách nhiệm giữ gìn sự trong sáng của tiếng Việt ở giới trẻ ngày nay.

Câu 2: Qua nhân vật Ngô Tử Văn trong chuyện chức phán sự đền Tản Viên, em có suy nghĩ gì về cuộc đấu tranh giữa cái thiện và cái ác trong xã hội nay.

- *****

ĐỀ 9

PHẦN ĐỌC HIỂU: Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:

Mẹ ơi, con đã già rồi. Con ngồi nhớ mẹ, khóc như trẻ con. Mẹ ơi con đã già rồi con ngồi ngó ngẩn nhớ ngôi nhà xưa. Ngày xưa cha ngồi uống rượu mẹ ngồi đan áo, ngoài hiên. Mùa đông cây bàng lá đỏ.

Ngày xưa chị hát vu vơ, mấy câu ca cổ cho em nằm mơ. Ngày xưa mẹ đắp cho con tấm khăn quàng cổ ấm hơi mẹ tôi. Ngày xưa bên giường cha nằm, mẹ buồn xa vắng, nhìn cha, thương cha chí lớn không thành.

Biển sóng thét gào một ngày một ngày nhớ mẹ sóng trào khơi xa. Trời gió mây ngàn một ngày khóc mẹ trăng tàn sao rơi. Mẹ ơi thế giới mênh mông, mênh mông không bằng nhà mình. Tuổi thơ như chiếc gối êm, êm cho tuổi già úp mặt.

Trèo lên đỉnh núi thiên thai ối a, mẹ ngồi trông áng mây vàng, mẹ ơi hãy dắt con theo ối a để con mãi mãi bên mẹ.

Mẹ ơi thế giới mênh mông, mênh mông không bằng nhà mình. Dù cho phú quý vinh quang, vinh quang không bằng có mẹ.

(Mẹ tôi – Trần Tiến)

Câu 1. Chủ đề của bài hát?

Câu 2. Nghệ thuật sử dụng trong lời bài hát trên? Nêu tác dụng?

Câu 3. Tình cảm của tác giả thể hiện trong bài hát như thế nào?

PHẦN LÀM VĂN:

Câu 1: Viết một đoạn văn ngắn nêu cảm nhận của em về lời hát sau: “Mẹ ơi! Thế giới mênh mông, mênh mông không bằng nhà mình. Dù cho phú quý vinh quang, vinh quang không bằng có mẹ”

Câu 2: Tư tưởng yêu nước trong bài "Bình Ngô đại cáo".

*****

ĐỀ 10

PHẦN ĐỌC HIỂU: Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:

Con ngày nào chưa biết khóc cười
Gieo nỗi niềm lên cánh tay đưa
Cha giờ về bạn với mây trời
Mang nắng về nhuộm giấc mơ con
Mây nhẹ trôi xa bóng trăng rồi
Con có buồn khi không thấy cha
Mang nét buồn nhòa theo năm tháng
Ôi còn đâu câu hát mơ màng

Con đi đâu để thấy hoa bay nơi cuối trời
Cha lênh đênh ngày tháng mây trôi bên lưng đời
Sông đưa nô và suối thay cha câu ru hời
Con lớn lên cùng nắng trên vai
Cha vui như cánh hoa phai giữa trời

Thương con chiếc nón mùi rơm
Thương thân 1 đời bão giông
Mong cho đất trời lặng yên để cha theo bước con đường con đi
Con đi đâu để thấy hoa bay nơi cuối trời
Cha lênh đênh ngày tháng mây trôi bên lưng đời
Sông đưa nô và suối thay cha câu ru hời
Con lớn lên cùng nắng trên vai
Cha vui như cánh hoa phai giữa trời
Con lớn lên cùng nắng trên vai
Cha vui như cánh hoa phai giữa

(Đi đâu để thấy hoa bay – Nguyễn Hoàng Dũng)

Câu 1: Nội dung của văn bản?

Câu 2: Xác định phong cách ngôn ngữ và phương thức biểu đạt của văn bản?

Câu 3: Xác định biện pháp nghệ thuật trong câu: “Con lớn lên cùng nắng trên vai Cha vui như cánh hoa phai giữa trời”

Phần làm văn

Câu 1: Viết đoạn văn ngắn nêu suy nghĩ của em về vai trò của người cha trong gia đình.

Câu 2: Có ý kiến cho rằng "Bình Ngô đại cáo là áng văn chính luận mẫu mực". Em hãy làm sáng tỏ ý kiến trên.